

“IZLANISH SAMARALARI”

№9 mavzusidagi respublika an'anaviy ilmiy-nazariy anjumani

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIGA O'QISH DARSLARINI O'TISHDA FSMU TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH USULLARI

Gulchexra Abduvaliyeva Mamadjon qizi

Namangan davlat pedagogika instituti

Mustaqil tadqiqotchisi

Elektron pochta: gulchehraabduvaliyova@gmail.com

Annotasiya : Ushbu maqola boshlang'ich sinf o'quvchilariga o'qish darslarini o'tishda FSMU (Formativ Suhbat va Muomala Ushlovi) texnologiyasidan foydalanish usullarini o'rganishga bag'ishlangan. FSMU texnologiyasi o'quvchilarning o'qish jarayonida faol ishtirokini ta'minlash, mustaqil fikrlash va muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Maqolada FSMU texnologiyasining afzalliklari, uni amaliyotda qo'llash usullari va o'qituvchilarga taqdim etadigan imkoniyatlari haqida batafsil ma'lumotlar keltirilgan. Tadqiqot natijalari, ushbu texnologiya yordamida o'tilgan darslarning samaradorligini ko'rsatadi va kelajakda bu metodni yanada kengroq joriy qilish uchun tavsiyalar beriladi. Mazkur maqola, boshlang'ich sinf o'qituvchilari va ta'lim sohasida faoliyat yurituvchi mutaxassislar uchun qimmatli manba bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: FSMU, Interaktiv, Refleksiv, Axborot, Funktsional, Struktural, Texnologiya, Metodologik.

Annotation: This article is dedicated to studying the methods of using FSMU (Formative Conversation and Communication Condition) technology in teaching reading lessons to primary school students. The FSMU technology is of great importance in ensuring the active participation of students in the reading process, developing independent thinking, and communication skills. The article provides detailed information about the advantages of FSMU technology, its practical application methods, and the opportunities it offers to teachers. The research results demonstrate the effectiveness of lessons conducted using this technology and provide recommendations for its wider implementation in the future. This article serves as a valuable resource for primary school teachers and professionals working in the field of education.

Keywords: FSMU, Interactive, Reflexive, Informational, Functional, Structural, Technology, Methodological.

Аннотация: Эта статья посвящена изучению методов использования технологии FSMU (Формативное Собеседование и Условие Общения) на уроках чтения у учеников начальных классов. Технология FSMU имеет большое значение в обеспечении активного участия учеников в процессе чтения, развитии самостоятельного мышления и навыков общения. В статье представлена подробная информация о преимуществах технологии FSMU, методах её практического применения и возможностях, которые она предоставляет учителям. Результаты исследования демонстрируют эффективность уроков, проведённых с использованием этой технологии, и дают рекомендации по её более широкому внедрению в будущем. Данная статья служит ценным ресурсом для учителей начальных классов и специалистов, работающих в сфере образования.

Ключевые слова: FSMU, Интерактивный, Рефлексивный, Информационный, Функциональный, Структурный, Технология, Методологический.

O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar doirasida ta'lim jarayonlarini modernizatsiya qilish, innovatsion usullar va

“IZLANISH SAMARALARI”

№9 mavzusidagi respublika an’anaviy ilmiy-nazariy anjumani

texnologiyalarni keng joriy etish maqsad qilib qo‘yilgan. Ayniqsa, boshlang‘ich ta’lim tizimida o‘quvchilarning bilim, ko‘nikma va malakalarini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Bunday texnologiyalardan biri bu FSMU (Facilitative Structured Meta-Understanding) texnologiyasidir. Ushbu texnologiya o‘quvchilarning fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish, ularning o‘quv materialini chuqurroq o‘zlashtirishlari va dars jarayonida faol ishtirok etishlarini ta’minlashga qaratilgan.

FSMU texnologiyasining asosiy maqsadi o‘quvchilarda o‘qishga bo‘lgan qiziqishni oshirish, ularga mustaqil fikrlash va muammolarni hal qilish ko‘nikmalarini shakllantirishdir. Ushbu texnologiya ko‘p qirrali bo‘lib, o‘quvchilarni o‘quv jarayoniga faol jalb qilish, ularning bilim olish jarayonida faollikni oshirish va dars materialini mustahkamlash imkonini beradi.

FSMU texnologiyasidan foydalanish usullari turlicha bo‘lib, ulardan ba’zilari quyidagilardan iborat:

1. Interaktiv o‘yinlar va mashqlar: Dars jarayonida turli interaktiv o‘yinlar va mashqlar yordamida o‘quvchilarning diqqatini jalb qilish va ularni faol ishtirok etishga undash mumkin. Bu usul o‘quvchilarning materialni yaxshi o‘zlashtirishlariga yordam beradi.

2. Muammolarni hal qilish usullari: FSMU texnologiyasi o‘quvchilarning muammolarni hal qilish ko‘nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Dars davomida turli muammolar va vaziyatlar yaratiladi va o‘quvchilar ularni hal qilish yo‘llarini izlashadi.

3. Refleksiv tahlil: Dars oxirida o‘quvchilar o‘z fikr va mulohazalarini bildirishlari uchun vaqt ajratiladi. Bu usul o‘quvchilarning o‘zlarini tahlil qilish va kelgusida o‘z ustida ishlashlariga yordam beradi.

4. Refleksiv faoliyat: O‘quvchilar guruhlariga bo‘linib, birgalikda ish olib borishlari va o‘zaro yordam ko‘rsatishlari uchun sharoit yaratiladi. Bu usul o‘quvchilarning ijtimoiy ko‘nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan¹.

FSMU texnologiyasining dars jarayonida qo‘llanilishi o‘quvchilarning nafaqat bilim olish jarayonini, balki ularning shaxsiy rivojlanishini ham qo‘llab-quvvatlaydi. Ushbu texnologiya yordamida o‘quvchilar nafaqat yangi bilimlarni o‘zlashtiradilar, balki ularni amaliyotda qo‘llash ko‘nikmalarini ham rivojlantiradilar. Shu bilan birga, FSMU texnologiyasi o‘qituvchilarga darslarni samarali rejalashtirish va o‘quvchilarning qiziqishlarini inobatga olgan holda o‘tkazish imkonini beradi.

¹ Johnson, E. Boshlang‘ich o‘quvchilar uchun interaktiv o‘qish strategiyalari. Educational Publishing House. 2023.

“IZLANISH SAMARALARI”

№9 mavzusidagi respublika an’anaviy ilmiy-nazariy anjumani

O‘zbekiston ta’lim tizimida FSMU texnologiyasining qo‘llanilishi hozirgi vaqtda yangi bosqichda rivojlanmoqda. Bu texnologiya yordamida o‘qituvchilar darslarni qiziqarli va interaktiv qilib tashkil etishlari, o‘quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali va mazmunli qilishlari mumkin. Shu sababli, FSMU texnologiyasining boshlang‘ich sinf o‘quvchilari bilan o‘tkaziladigan darslarda qo‘llanilishi o‘z natijasini berishi va ta’lim sifati oshishiga xizmat qilishi kutilmoqda. Bunday texnologiyalarning keng qo‘llanilishi o‘quvchilarni o‘qish jarayoniga faol jalb qiladi va ularning bilim olish jarayonida faol ishtirok etishlarini ta’minlaydi. Shu bilan birga, o‘quvchilarning mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish va o‘z-o‘zini tahlil qilish ko‘nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Bu esa o‘quvchilarning nafaqat akademik bilimlarini, balki ularning shaxsiy rivojlanishini ham qo‘llab-quvvatlaydi.

FSMU (Fast Simple Model-based Understanding) texnologiyasidan o‘qish darslarida foydalanish usullari :

1. Interaktiv va multimediya dasturlar: FSMU texnologiyasi turli interaktiv va multimediya dasturlar bilan integratsiya qilinishi mumkin. Bu o‘quvchilarga ko‘rgazmali vositalar orqali mavzuni yaxshiroq tushunishga yordam beradi. Masalan, "Kahoot" va "Nearpod" kabi vositalar o‘quvchilarning darsga faol ishtirok etishini ta’minlaydi va ularning tushunish qobiliyatlarini oshiradi.

2. Kompyuter va internet vositalari: O‘qituvchilar o‘qish darslarini yanada samarali qilish uchun kompyuter va internet vositalaridan foydalanishlari mumkin. Adobe Connect va Whooo’s Reading kabi dasturlar o‘quvchilarga onlayn materiallar bilan ishlashni o‘rgatadi va ularning o‘qish qobiliyatlarini rivojlantiradi.

3. Kompyuterlashtirilgan trening dasturlari: FSMU texnologiyasi asosida kompyuterlashtirilgan trening dasturlari ham mavjud bo‘lib, ular o‘quvchilarning o‘qish qobiliyatlarini sezilarli darajada yaxshilaydi. Masalan, ITSS (Intelligent Tutoring for the Structure Strategy) dasturi o‘quvchilarga matnning asosiy qismlarini aniqlash va ma’lumotlarni tartiblashtirishda yordam beradi, bu esa ularning o‘qish tushunish qobiliyatini oshiradi.

4. O‘quvchilarning mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirish: FSMU texnologiyasi yordamida o‘quvchilar mustaqil ravishda ishlashni o‘rganishlari mumkin. Masalan, ISTART (Interactive Strategy Training for Active Reading and Thinking) dasturi o‘quvchilarga o‘z-o‘zini tushuntirish va o‘qish strategiyalarini rivojlantirishda yordam beradi. Bu dastur orqali o‘quvchilar o‘qish matnlarini yaxshiroq tushunishlari mumkin bo‘ladi.

“IZLANISH SAMARALARI”

№9 mavzusidagi respublika an'anaviy ilmiy-nazariy anjumani

Bu texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ularning o'qish qobiliyatlarini sezilarli darajada yaxshilaydi. Ular o'quvchilarning nafaqat lingvistik, balki kognitiv va metakognitiv qobiliyatlarini ham rivojlantirishga yordam beradi.

FSMU (Functional Structuring and Management of Understanding) texnologiyasi dars mashg'ulotlarida o'quvchilarning bilim olish jarayonini samarali tashkil etish va boshqarish uchun qo'llaniladi. Ushbu texnologiyaning asosiy maqsadi - o'quvchilarning mustaqil va tizimli o'rganish ko'nikmalarini rivojlantirishdir. Quyida FSMU texnologiyasini dars mashg'ulotlarida qo'llashning asosiy usullari haqida ma'lumotlar keltirilgan:

1. Maqsadlarni belgilash va rejalashtirish

FSMU texnologiyasining birinchi bosqichi - darsning maqsadlarini aniq belgilash va rejalashtirish. O'qituvchi darsning har bir bosqichini oldindan rejalashtirib, o'quvchilarning qaysi bilim va ko'nikmalarni egallashi kerakligini aniqlaydi. Bu bosqichda darsning tuzilishi va mazmuni haqida batafsil reja tuziladi.

2. Tashkiliy masalalar

Ikkinchi bosqich - darsni boshlashdan oldin, o'quvchilarni tayyorlash va darsning tashkiliy masalalarini hal qilishdir. O'qituvchi o'quvchilarga darsning maqsadi, rejalashtirilgan faoliyatlar va natijalari haqida ma'lumot beradi. Bu bosqichda o'quvchilarni motivatsiya qilish va ularning darsga qiziqishini oshirish muhimdir.

3. Axborot berish va izohli o'qish

Uchinchi bosqich - o'quvchilarga yangi ma'lumotlarni yetkazish va izohli o'qishdir. O'qituvchi dars davomida o'quvchilarga yangi bilimlarni o'rgatadi, mavzuga oid tushunchalar va terminlar bilan tanishtiradi. Bu bosqichda o'quvchilarning yangi bilimlarni tushunishlari va o'zlashtirishlari uchun qo'shimcha izohlar beriladi.

4. Mustaqil ishlash

To'rtinchi bosqich - o'quvchilarning mustaqil ishlashidir. FSMU texnologiyasi o'quvchilarning mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Bu bosqichda o'quvchilar dars davomida o'rgangan bilimlarini mustaqil ravishda qo'llab, turli vazifalar va mashqlarni bajaradilar. O'qituvchi esa ularni kuzatib, zarur bo'lganda yordam beradi.

5. Muloqot va muhokama

Beshinchi bosqich - o'quvchilarning o'zaro muloqot qilishi va mavzuni muhokama qilishidir. O'qituvchi o'quvchilarning fikrlarini eshitadi, savollariga javob beradi va mavzuni chuqurroq tushunishlari uchun muhokamalar tashkil etadi. Bu

“IZLANISH SAMARALARI”

№9 mavzusidagi respublika an’anaviy ilmiy-nazariy anjumani

bosqichda o'quvchilarning tahlil qilish, baholash va muammo yechish ko'nikmalari rivojlantiriladi.

6. Natijalarni tahlil qilish va baholash

Oltinchi bosqich - o'quvchilarning natijalarini tahlil qilish va baholashdir. O'qituvchi o'quvchilarning dars davomida erishgan yutuqlarini tahlil qilib, ularga qayta aloqa beradi. Bu bosqichda o'quvchilarning o'z-o'zini baholash va o'z-o'zini rivojlantirish ko'nikmalari rivojlantiriladi.

7. Yakuniy natijalar va tahlil

Yettinchi bosqich - dars yakunlari va umumiy tahlil. O'qituvchi dars yakunida o'quvchilarning o'zlashtirgan bilimlari va ko'nikmalarini umumiy tahlil qilib, kelgusi darslar uchun tavsiyalar beradi.

FSMU texnologiyasi o'qituvchi va o'quvchilar orasidagi o'zaro hamkorlikni kuchaytiradi, darsning samaradorligini oshiradi va o'quvchilarning mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Bu usul orqali o'quvchilarning darsda faol ishtirok etishlari va bilimlarni chuqur o'zlashtirishlari ta'minlanadi².

FSMU texnologiyasining dars jarayonida qo'llanilishi o'quvchilarning nafaqat bilim olish jarayonini, balki ularning shaxsiy rivojlanishini ham qo'llab-quvvatlaydi. Ushbu texnologiya yordamida o'quvchilar nafaqat yangi bilimlarni o'zlashtiradilar, balki ularni amaliyotda qo'llash ko'nikmalarini ham rivojlantiradilar. Shu bilan birga, FSMU texnologiyasi o'qituvchilarga darslarni samarali rejalashtirish va o'quvchilarning qiziqishlarini inobatga olgan holda o'tkazish imkonini beradi. Bunday texnologiyalarning keng qo'llanilishi o'quvchilarni o'qish jarayoniga faol jalb qiladi va ularning bilim olish jarayonida faol ishtirok etishlarini ta'minlaydi. Shu bilan birga, o'quvchilarning mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish va o'z-o'zini tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Bu esa o'quvchilarning nafaqat akademik bilimlarini, balki ularning shaxsiy rivojlanishini ham qo'llab-quvvatlaydi.

FSMU (Funksional-Strukturaviy Metodologik Unit) texnologiyasi o'quvchilarning o'rganish tajribalarini yaxshilashga qaratilgan turli xil ta'lim metodologiyalarini o'z ichiga oladi. Bu bilimning amaliy qo'llanilishini, mazmuni strukturalangan tarzda tashkil etishni va samarali o'qitish usullaridan foydalanishni ta'kidlaydi.

Tatbiq etish strategiyalari

1. Funksional yondashuv:

² Smith, R. & Turner, L. Erta savod o'qitishda texnologiyani integratsiya qilish. TechEd Publishers. 2023.

“IZLANISH SAMARALARI”

№9 mavzusidagi respublika an'anaviy ilmiy-nazariy anjumani

Interaktiv faoliyatlar: O'quvchilarni faol ishtirok etishlariga imkon beruvchi faoliyatlarni o'z ichiga oling. Bu guruh muhokamalari, rolli o'yinlar va hikoyalarni drammatizatsiya qilishni o'z ichiga olishi mumkin.

Haqiqiy dunyo bilan bog'lanish: O'qish materiallarini haqiqiy hayot holatlari bilan bog'lang. Masalan, hayvonot bog'iga sayohat haqidagi hikoya bilan virtual sayohat yoki mahalliy hayvonot bog'iga tashrifni birlashtiring.

2. Struktural yondashuv:

Tashkil qilingan mazmunni yetkazish: O'qish darslarini mantiqiy ketma-ketlikda tashkil qiling. Oldindan bilimlarni faollashtiruvchi oldingi o'qish faoliyatlari bilan boshlang, keyin boshqariladigan o'qish, va oxirida o'qishdan keyingi muhokamalar va faoliyatlar bilan yakunlang.

Qo'llab-quvvatlangan o'rganish: O'quvchilarni o'qish mahorati darajalarida oldinga siljishlari uchun qo'llab-quvvatlashni ta'minlang. Bu boshqariladigan o'qish seanslari, lug'at boyitish mashqlari va ularning o'qish darajasiga mos tushunish savollarini o'z ichiga olishi mumkin.

3. Metodologik yondashuv:

Farqlashtirilgan ta'lim: Talabalarni turli xil ehtiyojlariga moslashgan ta'lim strategiyalaridan foydalaning. O'quvchilarni ularning o'qish qobiliyatiga qarab guruhlarga ajrating va qiyinlanayotgan o'quvchilar uchun aniq aralashuvlar taqdim eting.

Texnologiya integratsiyasi: O'qish o'qitishni yaxshilash uchun raqamli vositalar va resurslardan foydalaning. Elektron kitoblar, o'qish ilovalari va o'qish ko'nikmalarini interaktiv va qiziqarli tarzda mustahkamlovchi onlayn o'yinlardan foydalaning.

FSMU (Funksional-Sistemali Metodik Uzluksiz) texnologiyasini turli fanlar bilan integratsiya qilish imkoniyati mavjud. Bu texnologiya, ayniqsa, zamonaviy o'quv metodlari va interfaol o'quv jarayonlari bilan bog'liq bo'lib, o'quvchilarga faol va samarali ta'lim olishni ta'minlashga qaratilgan. Integratsiya jarayonida FSMU texnologiyasi orqali o'quvchilarni keng qamrovli va interaktiv ta'lim jarayonlariga jalb qilish mumkin.

«FSMU» metodi

Mazkur texnologiya ishtirokchilardagi umumiy fikrlardan xususiy xulosalar chiqarish, taqqoslash, qiyoslash orqali axborotni o'zlashtirish, xulosalash, shuningdek, mustaqil ijodiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

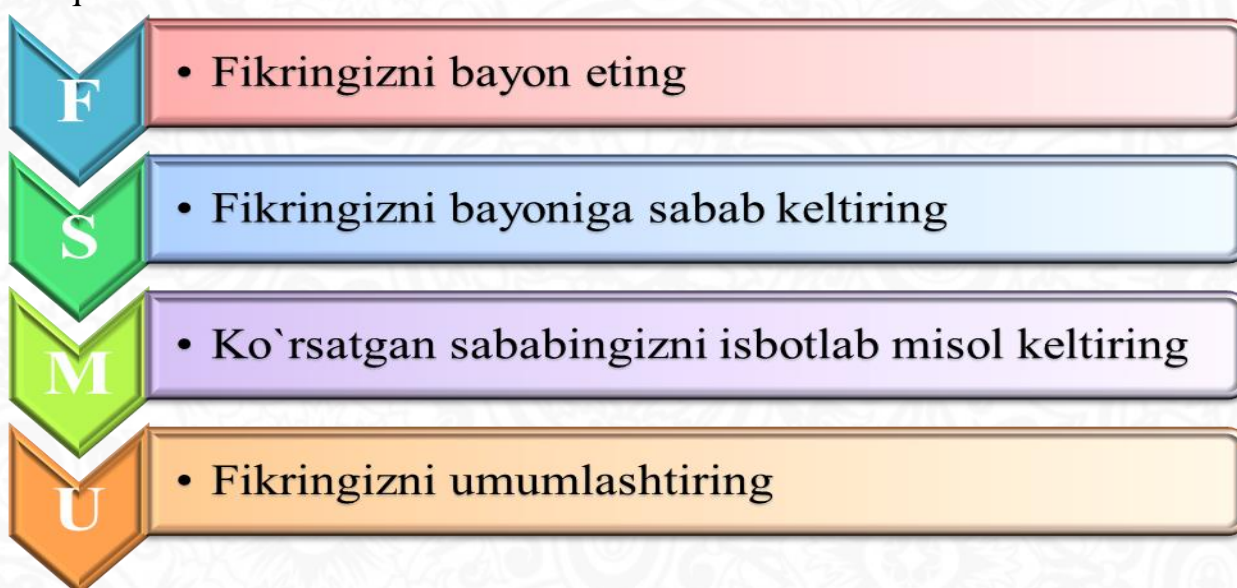
“IZLANISH SAMARALARI”

№9 mavzusidagi respublika an’anaviy ilmiy-nazariy anjumani

Mazkur texnologiyadan ma’ruza mashg‘ulotlarida, mustahkamlashda, o‘tilgan mavzuni so‘rashda, uyga vazifa berishda hamda amaliy mashg‘ulot natijalarini tahlil etishda foydalanish tavsiya etiladi.

Texnologiyani amalga oshirish tartibi:

- ✓ qatnashchilarga mavzuga oid bo‘lgan yakuniy xulosa yoki g‘oya taklif etiladi;
- ✓ har bir ishtirokchiga FSMU texnologiyasining bosqichlari yozilgan qog‘ozlarni tarqatiladi;
- ✓ ishtirokchilarning munosabatlari individual yoki guruhiiy tartibda taqdimot qilinadi.

FSMU tahlili qatnashchilarda kasbiy-nazariy bilimlarni amaliy mashqlar va mavjud tajribalar asosida tezroq va muvaffaqiyatli o‘zlashtirilishiga asos bo‘ladi.

Amaliy qo‘llanilish

1. Hikoya xaritasi: Talabalarga hikoya tuzilishini tasavvur qilishga yordam berish uchun hikoya xaritalaridan foydalaning. Bu hikoyaning boshlanishi, o‘rtasi va oxirini aniqlash, asosiy qahramonlar, muhit va syujetni o‘z ichiga olishi mumkin.

2. O‘qish seminarlar: O‘quvchilar turli xil o‘qish bilan bog‘liq faoliyatlarda ishtirok etadigan o‘qish seminarlarini tashkil qiling, masalan, baland ovozda o‘qish, tengdosh o‘qish va kitob muhokamalari. Bu hamkorlikda o‘rganish muhitini rivojlantiradi.

3. Baholash va fikr-mulohaza: O‘quvchilarning o‘qish jarayonini kuzatish uchun formatli baholash texnikalarini qo‘llang. O‘quvchilarning o‘qish ko‘nikmalarini yaxshilashga yordam berish uchun vaqtli va konstruktiv fikr-mulohazalar taqdim eting.

Amaliy tadqiqotlar va misollar

“IZLANISH SAMARALARI”

№9 mavzusidagi respublika an’anaviy ilmiy-nazariy anjumani

Amaliy tadqiqot 1: Bir boshlang'ich maktab FSMU texnologiyasini o'qish seminarlarini tashkil qilish va raqamli hikoya vositalaridan foydalanish orqali amalga oshirdi. Natijada, o'quvchilar o'qish tushunchasi va qiziqishida sezilarli yaxshilanishni ko'rsatdilar.

Amaliy tadqiqot 2: Boshqa bir maktab interaktiv ovozli o'qish seanslari va qo'llab-quvvatlangan o'rganish faoliyatlarini o'z ichiga oldi, bu esa qiyinlanayotgan o'quvchilarning tengdoshlariga yetishishiga yordam berdi³.

FSMU texnologiyasi o'qish darslarida qo'llashda turli vositalar va usullardan foydalanish mumkin. Ushbu texnologiya ta'lim jarayonini optimallashtirish, o'quvchilarni faol ishtirokchi qilish va ta'lim samaradorligini oshirishga qaratilgan.

1. Elektron o'quv materiallari va dasturlar :

FSMU texnologiyasi yordamida o'qish darslarida elektron darsliklar, ta'lim dasturlari va interaktiv materiallardan foydalanish mumkin. Bular o'quvchilarga materiallarni mustaqil o'zlashtirish imkoniyatini beradi.

2. Interaktiv doskalar va monitorlar

O'qish darslarida interaktiv doskalar va monitorlardan foydalanish darslarni jonlantiradi va o'quvchilarni darsga jalb etadi. Interaktiv doskalarda matnlarni ko'rsatish, chizma va rasmlar orqali tushuntirish, videolar qo'shish mumkin.

3. Onlayn platformalar va dasturlar

FSMU texnologiyasi o'qish darslarida onlayn ta'lim platformalaridan (masalan, Google Classroom, Moodle) foydalanishni ham o'z ichiga oladi. Bu platformalar yordamida o'qituvchilar dars materiallarini yuklab, topshiriqlar berib, ularning bajarilishini nazorat qilishlari mumkin.

4. Virtual o'qish muhitlari

FSMU texnologiyasi yordamida virtual o'qish muhitlari yaratish mumkin. Masalan, o'quvchilar virtual kutubxonalardan foydalanib, turli kitoblarni o'qishlari va o'rganishlari mumkin.

5. Mobil ilovalar

O'qish darslarida mobil ilovalardan foydalanish ham FSMU texnologiyasining bir qismi hisoblanadi. Bular o'quvchilarga har qanday vaqtda va har qanday joyda o'qish imkoniyatini beradi.

6. Ta'lim tahlil dasturlari

FSMU texnologiyasi doirasida ta'lim tahlil dasturlari (masalan, Learning Management System - LMS) o'quvchilar faoliyatini tahlil qilish va baholash uchun

³ Brown, A. Boshlang'ich sinfda farqlashtirilgan ta'lim. Learning Innovations Press. 2023

“IZLANISH SAMARALARI”

№9 mavzusidagi respublika an’anaviy ilmiy-nazariy anjumani

qo‘llaniladi. Bu dasturlar yordamida o‘quvchilar natijalari muntazam ravishda kuzatib boriladi va ularning rivojlanish darajasi aniqlanadi.

7. Qiziqarli va ijodiy topshiriqlar

FSMU texnologiyasi asosida o‘quvchilarga qiziqarli va ijodiy topshiriqlar berilishi mumkin. Bunday topshiriqlar o‘quvchilarning mantiqiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradi va darslarni yanada qiziqarli qiladi.

8. Hamkorlikdagi ta'lim

FSMU texnologiyasi yordamida o‘quvchilar o‘rtasida hamkorlikni rivojlantirish mumkin. Masalan, guruhlarda ishlash, birgalikda loyiha tayyorlash kabi faoliyatlar o‘quvchilarning ijtimoiy ko‘nikmalarini oshiradi⁴.

FSMU texnologiyasi ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarni qo‘llash imkonini beradi va o‘quvchilarning bilim darajasini oshirishga katta hissa qo‘shadi. Ushbu texnologiyani o‘qish darslarida qo‘llash orqali o‘quvchilar mustaqil va faol o‘rganish jarayoniga jalb qilinadi, natijada ta'lim samaradorligi oshadi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilariga o'qish darslarini o'tishda FSMU (Formativ Suhbat va Muomala Ushlovi) texnologiyasidan foydalanish, dars jarayonlarini yanada samarali va qiziqarli qilishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu texnologiya o'quvchilarni faol ishtirok etishga, mustaqil fikrlash va muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. FSMU texnologiyasining asosiy afzalliklari, o'quvchilarning o'zaro hamkorlikda ishlashi, tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishi va ularga berilgan vazifalarni ijodiy yondashish imkoniyatini taqdim etishidir. O'rganish natijalari shuni ko'rsatdiki, FSMU texnologiyasidan foydalangan holda o'tilgan darslar, o'quvchilarning bilimlarini chuqurlashtirish, ularning darsga bo'lgan qiziqishini oshirish va o'quv jarayonida faol ishtirokini ta'minlashda samarali ekanligi aniqlangan. Shu bilan birga, o'qituvchilar uchun ham yangi pedagogik metodlarni o'zlashtirishda yordam beradigan innovatsion vosita bo'lib xizmat qiladi. Kelajakda ushbu texnologiyani kengroq qo'llash va yanada takomillashtirish orqali o'quv jarayonining sifatini oshirishga erishish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Johnson, E. Boshlang'ich o'quvchilar uchun interaktiv o'qish strategiyalari. Educational Publishing House. 2023.
2. Smith, R. & Turner, L. Erta savod o'qitishda texnologiyani integratsiya qilish. TechEd Publishers. 2023.
3. Brown, A. Boshlang'ich sinfda farqlashtirilgan ta'lim. Learning Innovations Press. 2023
4. Williams, S. Yosh o'quvchilar uchun qo'llab-quvvatlash texnikalari. Scaffold Learning Publications. 2023

⁴ Roberts, C. Savodxonlikni oshirish uchun raqamli vositalardan foydalanish. Digital Learning Press. 2024.

“IZLANISH SAMARALARI”

№9 mavzusidagi respublika an’anaviy ilmiy-nazariy anjumani

5. Roberts, C. Savodxonlikni oshirish uchun raqamli vositalardan foydalanish. Digital Learning Press. 2024.
6. Thompson, P. Erta savodxonlikda baholash va fikr-mulohaza. Assessment Insights. 2024.
7. Carter, H. & Green, K. Boshlang'ich sinflar uchun o'qish seminarlar. Collaborative Learning Press. 2024.
8. Wilson, J. O'qish strategiyasi sifatida hikoya xaritasi. Visual Learning Publications. 2024.
9. Clark, D. Samarali o'qish o'qitish bo'yicha amaliy tadqiqotlar. Education Research Press. 2024.
10. Sobirova M. Modulli ta'lim texnologiyalari. O'quv qo'llanma. O'zb.Resp.Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2021-y. 25-dekabrda 538-sonli buyrug'i asosida nashrga tavsiya etilgan. – Namangan: Arjumand media, 2021. – B.200.